

ПОРАДИ І РЕКОМЕНДАЦІЇ З БЕЗПЕКИ ПРАЦІ

БЕЗПЕКА

під час роботи!

За підтримки:

СВРОПЕЙСЬКОГО
СОЮЗУ

ВІДДІЛ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ,
ГРОМАДСЬКОЇ СЛУЖБИ ПОРЯТУНКУ І
ГРОМАДЯНСЬКОЇ ОБОРОНИ

МІНІСТЕРСТВО
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Європейський Фонд Інтеграції громадян третього світу

БЕЗПЕКА під час роботи!

Вступ	
Будівництво.....	5
Сільське господарство.....	21
Роботи з домашнього господарства.....	37
Хімічні ризики.....	49
Засоби індивідуального захисту і попереджувальні знаки.....	53
Нещасні випадки і професійні захворювання: керівництво до дії.....	60
Глосарій.....	62
Нормативні посилання.....	63

Вступ

Ціллю Законодавчого Декрету 626/94, зміненого Законодавчим Декретом № 81/08, який звів воедино всі норми і положення, які стосуються безпеки і здоров'я робітників, є надання керівних стратегій для визначення "системи попередження нещасних випадків" в місцях проведення робіт.

Для забезпечення ефективного функціонування даної системи є потрібним, насамперед, чітке усвідомлення проблеми безпеки на всіх її рівнях, таким чином, аби діяльність із забезпечення безпеки праці і попередження ризиків не була чимось далеким й відірваним від повсякденного проведення робіт, а навпаки, була складовою частиною процесів звичайної організації праці.

В сфері безпеки на робочих місцях необхідно довести до відома роботодавця, що техніка безпеки є «інвестицією, а не статтею витрат» (нещасні випадки під час роботи передбачають дуже високі соціально-економічні витрати). З іншого боку, робітник не повинен розглядатися як пасивний індивід, який виконує покладені на нього завдання, але як активний суб'єкт, завдання й вміння якого є обов'язковими для виконання повноцінної програми, ціллю якої є збереження здоров'я та безпека при проведенні робіт.

Більш того, враховуючи, що «техніка безпеки при проведенні робіт» має бути прерогативою кожного, і що статистичний аналіз, проведений в 2010 році спільно зі Статистичним інститутом ISTAT і Національним інститутом страхування від нещасних випадків на виробництві INAIL, показав, що з 4 мільйонів іноземних громадян, які перебувають в Італії (приблизно 6,5% громадян-резидентів), більше 3 мільйонів є робітниками, застрахованими INAIL, а також беручи до уваги те, що в 16,4% нещасних випадків фігурують робітники-іммігранти, є необхідним поширення, насамперед, серед робітників-вихідців з країн, що не є членами ЄС, принципів, в тому числі і найелементарніших, техніки безпеки на робочих місцях для підвищення можливості самозахисту кожного з них та збільшення соціальної солідарності.

БУДІВНИЦТВО

Схоже на те, що криза не торкнулася будівельного сектора в тому, що стосується трагічної статистики загиблих при виконанні робіт: 196 летальних випадків зафіксовано в 2009 році, що на 3% більше у порівнянні з 2008 роком.

Майже у всіх випадках жертвою нещасних випадків стають чоловіки у віці від 35 до 49 років. Приблизно 21% всіх нещасних випадків і один летальний кінець із шести припадає на іноземних громадян, які працюють в даному секторі.

Найпоширенішою причиною нещасного випадку на будівництві є часткова або загальна втрата контролю над підйомно-транспортним і вантажно-розвантажувальним устаткуванням і/або транспортувальними засобами (29%), після чого йдуть падіння й підсковзування, які спричинили нещасний випадок (25%), з яких 9%, зокрема, становить падіння з висоти. На підтвердження високого ступеня ризику в результаті падінь з висоти, окрім численності останніх, необхідно згадати також і тяжкість наслідків, пов'язаних з ними.

Крім того, не можна не надавати значення всім так званим видам діяльності «зроби сам», за яких людина думає, що вона в змозі виконати роботу самостійно. Навіть звичайне техобслуговування, не дивлячись на легкість здійснення, може становити джерело небезпеки, в тому числі й зі смертельним результатом.

ПАДІННЯ І ПІДСКОВЗУВАННЯ

Персоналу, задіяному в роботі на будівельних майданчиках, щодня доводиться працювати «на висоті». З метою гарантування безпеки й попередження падіння з висоти не тільки робітників, але й матеріалів, які могли б поранити або завдати шкоди людям або предметам, що перебувають на будівельних майданчиках, використовуються як колективні, так і індивідуальні засоби захисту. Колективними засобами захисту, що використовуються при роботі на висоті, є «тимчасові конструкції», які виконані відповідно до точних характеристик, передбачених законодавством, і передбачають такі структури, як риштування й поруччя.

При роботі на висоті обов'язковим є коректне використання передбачених засобів індивідуального захисту (ЗІЗ). Необхідно використовувати запобіжний пасок або страхувальні стропи, а також відповідні й надійні місця кріплення строп. Перед використанням даних захисних засобів обов'язковим є проходження відповідного інструктажу.

При роботі на дахах обов'язково повинен бути передбачений настил риштування для пересування; крім того, під дахом повинні бути обладнані захисний місток або сітка.

Для підйому на риштування необхідно завжди використовувати сходи. Забороняється видиратися на риштування. З метою обмеження ризику на будівельних майданчиках через падіння матеріалів з висоти, необхідно запобігти доступу сторонніх осіб шляхом огороження зони проведення робіт. Для риштування потрібне встановлення захисної огорожі від гальки або сітки проти падіння.

Для проведення робіт на землі або всередині будівель будівельники використовують вишку-туру або риштування на козлах. Для зменшення ризику падіння необхідно переконатися в тому, що будівельне риштування або риштування на козлах встановлене на твердій і стабільній поверхні за

допомогою підходящої основи. При використанні вишки-тури, колеса палуби мають бути заблоковані підходящим клином. Необхідно уникати переміщення вишок-тур при їх перевантаженні та при перебуванні на них персоналу.

Необхідно забезпечити коректне використання ручних драбин, уникати використання несправних драбин або драбин, що мають пошкоджені елементи. Для попередження небезпеки підсковзування необхідно переконатися в тому, що на нижніх елементах драбини передбачені протиковзні пристрої, а верхні елементи обладнані гаками-утримувачами аби протиковзними стійками.

УВАГА

Кожне риштування повинне мати інструкцію з експлуатації, яка містить опис конструкції, схеми збирання та умови експлуатації. Дана інструкція повинна завжди знаходитися на будівництві. Риштування повинно підтримуватися в робочому стані і повинно проходити планову і позачергову перевірку, особливо після негоди. Дії зі збирання, демонтажу і переміщення риштування мають виконуватися виключно спеціалізованим персоналом під чітким наглядом призначеної для цієї мети відповідальної особи.

Неуважність на робочому місці може призвести до небезпечних і навіть фатальних наслідків.

ПЕРЕСУВНІ РОБОЧІ МЕХАНІЗМИ

Недбалість, неуважність і недотримання самих елементарних правил безпеки є основною причиною нещасних випадків, з наслідками різного ступеня важкості, які стаються з робітниками, задіяними в роботі з пересувними або самохідними механізмами.

При використанні таких механізмів на будівельних майданчиках необхідно забезпечити дотримання правил пересування, які повинні бути встановлені особою, відповідальною за техніку безпеки.

В разі використання пересувних механізмів для транспортування або забезпечення виконання роботи персоналом, як, наприклад, підйомні робочі платформи, необхідно переконатися в тому, що їх експлуатація здійснюється виключно в безпечних місцях, за відповідної швидкості механізмів.

Необхідно переконатися у відсутності робітників в зоні роботи самохідного механізму, або ж, якщо їх присутність є необхідною, в тому, що рух механізмів не завдасть їм шкоди.

Механізми повинні використовуватися робітниками у відповідності до пройденого ними інструктажу і набутих навичок. Робітники не повинні вносити в механізми модифікації того чи іншого типу і зобов'язані негайно доповідати керівнику про будь-які аномалії в роботі або проблеми, які можуть мати місце.

Водії пересувних робочих механізмів повинні носити відповідний робочий одяг. Як правило, рекомендується носіння комбінезону, який забезпечує повну свободу рухів, і легких черевиків з гумовою підошвою.

При використанні повітряних платформ необхідно розміщувати на них робочі інструменти й інший інвентар таким чином, аби перешкодити їхньому падінню, що могло б стати причиною нещасного випадку.

УВАГА

Дотримання всіх заходів безпеки й обережності, викладених виробником в інструкції з експлуатації обладнання, зменшує ризик надзвичайних подій і нещасних випадків.

ПІДНЯТТЯ ВАНТАЖІВ

На будівельному майданчику або в портовій зоні постійно переміщуються і піднімаються найрізноманітніші матеріали. Переміщення і підняття вантажів здійснюється за допомогою призначеного для цього обладнання або вручну.

При використанні обладнання для підняття вантажів необхідно провести попередній огляд майданчика, на якому будуть проводитися роботи, переконатися в стабільності ґрунту під транспортним засобом, а також в дотриманні мінімальних безпечних відстаней від повітряних ліній електропередач.

З метою зменшення ризиків необхідно переконатися в тому, що обладнання для підняття вантажів перебуває в робочому стані і не було пошкоджене, перевірити ступінь зносу канатів, гаків або ланцюгів; проводити періодичний контроль вантажозахопних пристроїв для виключення можливості їх аномалій.

Вибір вантажозахопних пристроїв має здійснюватися залежно від типу вантажу, що переміщується. Перед виконанням наступних операцій, завжди необхідно переконатися в тому, що ван-

таж правильно обтягнутий стропами. Необхідно уникати маневрів, які можуть спричинити зіткнення між вантажем, що піднімається, й елементами обладнання.

При використанні обладнання необхідно уникати переміщення вантажів над ділянками проведення робіт або над проїздами. Робітникам, які очікують вантаж, забороняється перебувати під підвішеним вантажем, крім того, вони повинні забезпечити ручне зачеплення і розчеплення вантажів із дотриманням абсолютної безпеки.

Ручне переміщення вантажів

Під цим терміном розуміються всі операції, які виконуються одним або більшою кількістю робітників з метою підняття, транспортування, переміщення, проштовхування, виштовхування й опускання вантажу. З цього стає очевидним, що при ручному переміщенні вантажів фундаментальне значення приділяється зайняттю необхідного положення і правильній оцінці ваги, що піднімається вручну.

Для забезпечення правильного піднімання вантажів, не перевантажуючи хребет, необхідно зігнути ноги, тримаючи спину прямою, ноги при цьому повинні стійко знаходитися на землі. Вантаж, який потрібно підняти, повинен знаходитися максимально близько до тіла.

УВАГА

При використанні строп з металевими канатами необхідно забезпечити коректне використання передбачених засобів захисту (захисні рукавиці, захисні черевики і каска). Крім того, при використанні вантажопідйомного обладнання необхідно переконатися в тому, що маркування СЕ завжди чітко видно, а назву виробника і максимальну вантажопідйомність можна прочитати. Частота і тривалість обертання; умови; висота над рівнем землі вантажів, які необхідно підняти або максимальна висота підняття вантажу; поворот тулубу або вертикальне переміщення вантажів: всі ці фактори провають або сприяють нещасним випадкам в результаті переміщення вантажів вручну.

Недотримання елементарних правил при переміщенні навіть легких вантажів може призвести до серйозних патологій скелетно-м'язової системи.

ВИКОРИСТАННЯ МАШИН

На будівельному майданчику використовується велика кількість машин, в результаті чого в багато разів підвищується ризик нещасного випадку. Кожна машина представляє специфічні ризики (ризик враження електричним струмом, ризик шумового впливу, контакту з частинами машини, ризик ампутації або здавлювання кінцівок і т.д.). Тому вкрай важливо бути поінформованим про можливі ризики для вживання відповідних превентивних заходів.

Машина повинна використовуватися виключно для тієї мети, для якої вона була спроектована. Забороняється знімати захисні пристрої, при цьому необхідно своєчасно доповідати про можливі проблеми з функціонуванням машини і ситуації, які можуть становити небезпеку.

Дуже хорошою звичкою є контроль бездоганного функціонування вимикача роз'єднувача або кнопки аварійного зупинника, цілісності кабелів живлення і ефективності механізмів систем безпеки.

Проведення робіт поблизу працюючої машини передбачає знання правил, які забезпечують безпечну роботу. Кожний робітник повинен усвідомлювати, що таке знання забезпечить його власну безпеку і безпеку його колег.

Так, наприклад, при роботі бетонозмішувача необхідно слідкувати за тим, аби під час виконання робіт із завантажування всередину цебра не потрапляли руки, лопати або інші інструменти. Необхідно використовувати підходящий робочий комбінезон без шнурків, кишень й інших деталей, які можуть зачіплюватися за шестерні машини, крім того, перед початком робіт з чистки необхідно переконатися в тому, що машина повністю зупинена. При використанні обладнання, як, наприклад, машини для згинання заліза, необхідно слідкувати за тим,

УВАГА

Кожна машина має власну інструкцію з експлуатації, в якій викладена вся інформація щодо коректного використання, можливих ризиків, запобіжних заходів, які повинні бути вжиті, а також які засоби індивідуального захисту необхідно використовувати. Необхідно дотримуватися всіх вказівок інструкції, в том числі тих, які стосуються обслуговування, а також консультуватися з інструкцією в разі виникнення сумнівів щодо коректного використання машини.

Проведення роботи поблизу працюючої машини передбачає знання правил, які забезпечують безпечну роботу. Кожний робітник повинен усвідомлювати, що таке знання забезпечить його власну безпеку і безпеку його колег.

аби руки не знаходилися поблизу рухомих частин машини, крім того, необхідно переконатися в повній зупинці машини перед здійсненням операцій з регулювання або чистки.

Обладнанням, яке представляє численні ризики, є циркулярні пилки. Пам'ятайте про те, що руки необхідно тримати максимально далеко від леза і ніколи не змінювати положення при працюючій пилці, аби зменшити ризик порізу або ампутації. Перед початком розпилювання необхідно переконатися в тому, що система захисту леза встановлена. Використовувати замінне обладнання для розпилу невеликих деталей.

РИЗИК КОНТАКТУ З ЕЛЕКТРИЧНИМ СТРУМОМ

На будівельному майданчику електроенергія задіяна повсюди. Таке майже масове її використання ставить робітника під велику низку ризиків. В Італії, починаючи з дев'яностих, була прийнята до використання нормативна програма – в подальшому указ номер 37, ухвалений 22 січня 2008 року – стосовно норм безпеки обладнання, – в якому акцентувалося, що обладнання і прилади, які наявні на будівельному майданчику, повинні відповідати точним нормам закону і бути встановлені виключно кваліфікованим й авторизованим персоналом.

Поінформованість й усвідомлення підвищують поріг уваги під час перебування на робочому місці і допомагають робітнику уникнути можливих ризиків, пов'язаних з електричним струмом.

В цілому, ризики, пов'язані з електричним струмом, виникають по причині

прямого і непрямого контактів. Прямий контакт має місце, наприклад, при взаємному дотику двох оголених дротів. Захист від прямих контактів забезпечується за допомогою ізоляції, обмотування і бар'єрів.

Непрямий контакт має місце при дотику з частинами приладу, які, через внутрішнє пошкодження, що порушило ізоляцію, перебувають під напругою. Захистом від непрямих контактів є так звані вимикачі захисного відключення.

Щит обліку і розподілу електроенергії

На всіх будмайданчиках – починаючи від найменших, які виконують прості роботи з обслуговування і невеликий ремонт, аж до середніх і великих – завжди повинні бути в наявності щити обліку і розподілу електроенергії, які розподіляють електричний струм для різних потреб на будівництві.

Щити обліку і розподілу є одними з основних складових безпеки; вони не можуть бути зроблені звичайними електриками і купуються вже змонтованими, випробуваними і сертифікованими виробником.

Рознімачі, враховуючи особливі умови роботи на будівельному майданчику, повинні використовуватися відповідно до чітких і суворих норм закону. Зокрема, вони повинні бути захищені від перевантажень за допомогою відповідних запобіжних вимикачів.

УВАГА

Причина найбільш розповсюджених нещасних випадків на будмайданчику пов'язана з пошкодженнями електроприладів. Таким чином, необхідно, аби прилади використовувалися коректним чином, із суворим дотриманням рекомендацій виробника. Крім того, необхідно негайно повідомляти про всі перебої в роботі або дефекти, які можуть мати місце.

Електричне обладнання, яке присутнє на робочих майданчиках, повинно обслуговуватися підприємствами, які видають сертифікат на обладнання «відповідає вимогам» у відповідності до указу №37 від 2008

ВІБРАЦІЇ І ШУМ

Прогресивний розвиток механічної промисловості, збільшена потужність машин, зростає і щоразу все більш поширене використання обладнання, яке вібрує, впливає на робітника, з наслідками різного ступеня тяжкості для здоров'я, шляхом все більш частих шумів і вібрацій.

ВІБРАЦІЇ

Розрізняються два типи вібрацій: ті, які стосуються всього тіла, і ті, які стосуються тільки окремих його частин.

Для зменшення рівня вібрації машин й обладнання необхідно передбачити наявність систем передових моделей, які поглинають вібрації, і підтримувати їх хороший робочий стан. Засоби індивідуального захисту в деякій мірі також можуть знизити ефект від вібрації на частини тіла, які зазнають впливу.

Наслідками для системи руки-передпліччя в результаті вібрацій, які мали місце по причині недотримання належних запобіжних заходів, є блідість і біль в пальцях рук, оніміння, біль в суглобах рук, кистей, ліктів або спини. Наслідками вібрацій, яких зазнавало все тіло, в результаті недотримання належних запобіжних заходів, є біль в спині і шийній ділянці хребта.

ШУМ

Шум можна визначити, досить приблизно, як звук, який здійснює негативний вплив на фізичний та психічний стан робітника. Шум, навіть якщо не має видимих наслідків або наслідків, які проявляють себе найближчим часом, може стати причиною незворотних негативних наслідків для слуху (зниження слухового порогу аж до повної глухоти) або порушення психофізичного характеру.

Знизити рівень шуму до допустимого рівня безпосередньо біля джерела шуму – це перше, що потрібно зробити для того, щоб спробувати знизити ризик. Будуть корисні, наприклад, правильне обслуговування або відповідна ізоляція приладу.

Окрім дій, спрямованих на зниження інтенсивності шуму, необхідно згадати також про спеціальні ЗІЗ, так звані засоби захисту слуху, таких, як беруші (вкладки) і навушники.

УВАГА

Законодавчий Декрет 81/08 пояснює, що слід розуміти під ризиками по причині вібрації як для всього тіла, так і для системи рука – передпліччя; часова межа за денного впливу при проведенні робіт; показники дії й експозиції вібраційним і шумовим впливам, а також відповідні норми законодавства.

В цілому, ризики в результаті вібраційних і шумових впливів недооцінюються. З метою попередження негативних наслідків, в тому числі і серйозних, для організму робітника, необхідно завжди використовувати передбачені ЗІЗ і дотримуватися меж впливу, передбачених в нормативі.

ЗНЕСЕННЯ І ПЕРЕБУДОВА

Знесення є одним з найбільш поширених видів діяльності на будівельних майданчиках. Навіть тим, хто не задіяний в роботах, вкрай зрозуміло, що старання й уважне вивчення місцевості і будівлі, знесення якого необхідно провести, а також дотримання відповідних запобіжних заходів сприяє значному зниженню ризиків, пов'язаних з даним видом робіт.

Роботи зі знесення будинку необхідно проводити після перевірки його стану цілісності та стійкості, обережно рухаючись зверху вниз, слідкуючи за тим, щоб не пошкодити несні структури.

Необхідно чітко обмежити всю зону проведення робіт, з розміщення попереджувачих знаків, і заборонити будь-який доступ некваліфікованому персоналу шляхом встановлення відповідних загорож.

Забороняється скидати матеріал з висоти, для цього необхідним є використання відповідних каналів. В разі необхідності дроблення обмурівки або іншого будівельного сміття, переконайтесь в тому, що вони були попередньо змочені водою.

Роботи з ремонту, знесення або видалення матеріалів, які містять азбест, не можуть виконуватися звичайними робітниками підприємства; вони завжди мають доручатися спеціалізованим підприємствам.

Необхідно переконатися в наявності всіх засобів колективного захисту (ЗКЗ), які відповідають даному виду робіт; крім того, рекомендується використовувати засоби індивідуального захисту (ЗІЗ), в тому числі і для запобігання падінню; крім того, необхідно передбачити використання пересувних механізмів.

УВАГА

АЗБЕСТ: Особливий випадок

Азбест є доволі поширеним в природі мінералом, який знайшов широке застосування в будівництві завдяки своїм характеристикам: стійкість до високих температур, чудовий термічний та акустичний ізолятор. В той же час, азбестова фібра, яка знаходиться в повітрі і вдихається людиною, має **канцерогенні властивості**.

На сьогоднішній день використання азбесту в будівництві заборонено законом, будівлі і побудовані структури, які містять даний матеріал, мають бути піддані обслуговуванню або санітарній обробці.

Всі роботи, які мають відношення до структур, що містять азбест або його похідні, повинні здійснюватися виключно суб'єктами, внесеними до реєстру підприємств, які виконують роботи даного типу.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Кількість нещасних випадків в сільському господарстві спонукала Європейську Комісію класифікувати даний сектор як «сектор підвищеної небезпеки» як з точки зору частоти нещасних випадків, так ступеню їхньої тяжкості.

Дуже часто нещасні випадки, яких зазнають робітники, зумовлюються сукупністю одночасних факторів, як то: умови робочого середовища (нахил місцевості, загромождження і перешкоди на маршруті і т.д.), робітник сільського господарства (недостатні професійна кваліфікація і досвід, фізична і психофізична втома, недооцінка ризику), сільськогосподарська машина (моральна застарілість і зношення, недостатнє обслуговування і/або заміна захисних елементів, які вийшли з ладу).

В класифікації «нещасний випадок в сільському господарстві» особливе значення відводиться «професійним захворюванням» (в 2009 р. +16% у порівнянні з 2008 р.), пов'язаним як з умовами праці, так і з матеріалами й інструментами загального користування.

На наступних сторінках будуть розглянуті деякі найбільш часті нещасні випадки і дані рекомендації щодо уникнення небезпеки з метою скорочення можливості завдання шкоди.

ТРАКТОР

Трактор або тягач є транспортним засобом, який може бути використаний як сила тяги (або штовхаючого зусилля), як зчіпка з обертовим валом (тобто призначений для використання із сільськогосподарськими знаряддями й інструментами), як джерело гідравлічної енергії в якості приводу стаціонарних машин.

Виходячи з оцінки статистичних даних, легко встановити, що найбільш часто нещасні випадки, причому часто зі смертельним кінцем, в сільському господарстві пов'язані з використанням трактора: знання небезпек, пов'язаних з експлуатацією машини, і використання відповідних засобів індивідуального захисту сприяє зменшенню ризику.

Перекидання транспортного засобу

Одним з найбільш поширених інцидентів є перекидання (бокове перекидання) транспортного засобу, причиною чого може стати різкий маневр в умовах підвищеної складності, перевантаження тягача, незбалансованість вантажу або причіпних пристроїв.

Для скорочення ризиків перекидання під час управління трактора необхідно бути особливо уважним при здійсненні повороту, враховуючи, в першу чергу, ступінь стабільності ґрунту.

На спусках, особливо при повністю навантаженому транспортному засобі, потрібно рухатися на низьких передачах и не витискати зчеплення.

Рекомендується завжди використовувати покришки з високим профілем, широким протектором, з низьким тиском, а при роботі на горбистій місцевості або вологому ґрунті надавати перевагу гусеничним тракторам.

УВАГА

Для забезпечення належного функціонування трактора необхідно своєчасно здійснювати операції з техобслуговування і контролю, які мають виконуватися з належною періодичністю і регулярністю.

ТРАКТОР/2

На ринку представлені різні типи і моделі тракторів, залежно від умов роботи та необхідної потужності. Так, існують моделі з гумовими колесами (колісний трактор) і гусеницями (гусеничний трактор). Вибір залежить від стану ґрунту і типу робіт, які мають бути виконані.

Незважаючи на те, що дизайн і конструкція трактора виконані для використання поза дорогами з хорошим покриттям, необхідно проводити аналіз способу водіння залежно від ступеня прохідності доріг сільської місцевості. Насправді, надмірний ухил ґрунту, перепад рівнів, наявність сипких ґрунтів, ям, а також причіп з надмірними навантаженнями можуть стати причиною перекидання транспортного засобу (перекидання назад).

Аби уникнути інцидентів такого роду, дуже важливо, щоб передні противаги відповідали передбаченим заводом-виробником.

Швидкість роботи має бути такою, аби гарантувати необхідну безпеку у відповідності до характеристик ґрунту, на якому дані роботи здійснюються.

Забороняється використовувати тягачі для транспортування в разі відсутності чіткої вказівки такої можливості.

Окрім зазначеного вище, обов'язковим є здійснення контролю і дотримання вимог, викладених в «інструкції з експлуатації» машини, контролю того, аби вантаж не перевищував передбачену масу буксира, а також рівномірний розподіл матеріалу для забезпечення стабільності трактора. Необхідно завжди використовувати причепа, обладнані тормозною системою.

УВАГА

Допускаються до експлуатації лише трактори, в яких передбачена кабіна для захисту місця водія або захисний навіс (в разі, якщо трактори були зареєстровані до 1974 року). Для забезпечення ефективності захисної кліти водія, його сидіння має бути обладнане дозволеними до використання ремнями безпеки.

ТРАВМИ І ПОШКОДЖЕННЯ

Необхідно бути вкрай уважним при підйомі на транспортний засіб і спуску з нього: забруднені брудом сходинки можуть стати причиною підсковзування і падіння. Рекомендується міцно триматися за ручки при підйомі і спуску, підтримувати сходинки чистими від бруду і завжди використовувати протиковзне взуття. Найбільш часті травми мають місце по причині карданного валу і/або відбору потужності. В зв'язку з цим вкрай важливо:

- Переконатися в тому, що відбір потужності і карданний вал захищені підходящим корпусом;
- Використовувати робочий одяг без ременів і подібних елементів, які могли б зачепитися за органи руху;
- Уникати здійснення робіт на відборі потужності, коли той перебуває в русі і, насамперед, пам'ятати про те, що розрив кардану може стати причиною відкидання матеріалу, що може спричинити серйозні травми.

Для попередження «Фальстарту»:

- запускати двигун тільки з місця водія (заборонено запускати двигун з землі!), після підняття стоянкового гальма;
- при зупинці транспортного засобу на стоянку окрім підняття стоянкового гальма необхідно виймати ключі з запалювання для того, щоб не допустити випадкового запуску транспортного засобу особами, які не мають права водіння.

На завершення, беручи до уваги те, що особи, які перебувають поблизу працюючого трактора або трактора в неробочому стані, також можуть знаходитися під ризиком, під час здійснення маневрів необхідно переконатися у відсутності людей в безпосередній близькості до трактора і в будь-якому разі використовувати попереджувальний акустичний сигнал.

Хоча трактор і є багатофункціональним засобом, він не призначений для транспортування пасажирів: дозволене транспортування лише одного пасажирів і лише за наявності спеціального призначеного для цих цілей сидіння.

УВАГА

РИЗИК ПОЖЕЖІ заправлення дизельним паливом

Заправляти машину завжди потрібно в надійному місці, далеко від джерел тепла, при виключеному двигуні. Під час заправлення палити забороняється.

БЕНЗОПИЛА

Бензопила, як через недостатню стабільність умов, в яких вона може використовуватися, так і через малу відстань між робітником і різальним ланцюговим полотном може стати причиною нещасних випадків з серйозними наслідками. Бензопила повинна бути обладнана акселератором з автоматичним зворотом, який в разі віддачі блокує пилковий ланцюг, вихлопний отвір повинен бути захищений металевими решітками для попередження гарячих бризок.

На стадії запуску бензопили:

- завжди користуйтеся захисними рукавицями;
- пам'ятайте, що правильне положення запуску бензопили в роботу — встановивши її на землю, з активованим гальмом ланцюга;
- міцно тримайте бензопилу обома руками.

При використанні:

- використовувати бензопилу нижче рівня свого плеча;
- завжди необхідно працювати частиною леза, розташованою ближче до мотора, але не вістря, аби запобігти різкій віддачі;

Необхідно ретельно вибирати положення і місце використання бензопили для попередження наслідків, в тому числі і серйозних.

- уникати дотику леза до цвяхів або каміння, що може призвести до відскоку бензопили;
- використовувати передбачені засоби захисту від шуму, вібрацій, вдихання і/або прямого контакту з пилом, який утворюється при розпилюванні;
- в разі необхідності використовувати попереджувальні знаки;
- завжди здійснювати роботу в стабільному положенні.

УВАГА

При використанні бензопили вкрай важливо, аби оператор суворо дотримувався рекомендацій, викладених в інструкції до інструменту, і перебував в хорошому фізичному стані, з належною швидкістю реакції.

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ МАШИНИ

В сільському господарстві широко використовується робота машин. Розглянемо серед них моторну ґрунтофрезу і кантувач сіна, які найчастіше є причинами травм серед робітників.

Моторна ґрунтофреза

Маленький одновісний трактор, який управляється оператором за допомогою ніжного управління і рукоятки (руля). Робочими органами є фрези, які обертаються.

Нещасні випадки в результаті роботи з моторною ґрунтофрезою завжди спричиняють серйозні травми, зокрема, ампутацію нижніх кінцівок. Тому оператор даної машини повинен уникати контакту з нею.

Допускається використання тільки тих моторних ґрунтофрез, які обладнані захисним кожухом фрези (КАТЕГОРИЧНО ЗАБОРОНЕНО ЗНІМАТИ!) і пристроєм автоматичної зупинки при відпусканні рукоятки, крім того, необхідно переконатися в тому, що інструмент обладнаний пристроєм, який перешкоджає роботі при включенні заднього ходу.

Моторна ґрунтофреза повинна використовуватися виключно авторизованими особами, які пройшли попередній інструктаж з її експлуатації і допущені до роботи з даною машиною. Заборонено використання машини особам віком до 16 років.

Кантувач сіна

При використанні даної машини необхідно передбачити захист від можливих випадкових контактів з робочими органами. При знаходженні машини в робочому стані інструменти повинні бути захищені як з боку фронтальної частини по напрямленню руху машини, так і з обох бокових сторін.

Підходящим захисним пристроєм є роздільна балка, яка повинна забезпечити горизонтальну захисну дистанцію від рухомих частин як мінімум 150 мм.

По завершенню роботи машина повинна бути відчеплена від тягача (відповідно до інструкцій заводу-виробника в інструкції з експлуатації) і встановлена з дотриманням принципів безпеки з піднятими вгору зовнішніми обертачами.

Обертачі можуть бути направлені всередину машини шляхом їхнього перекидання; захищені з боків роздільною балкою; захищені за допомогою бар'єрів, встановлених вздовж самих виступних зовнішніх точок.

УВАГА

Переконайтеся в тому, що вихлопна труба встановлена таким чином, щоб спрямовувати викиди газу максимально далеко від оператора під час здійснення робіт, і що глушник обладнаний захисним термоізоляційним кожухом.

ПІДРІЗУВАННЯ ДЕРЕВ І ЗБІР ФРУКТІВ

Найбільш поширеним інструментом для підрізування дерев є кущоріз – привідний інструмент, який, завдяки можливості регулювання потужності та різноманітним комплектуючим, може використовуватися для підрізування трави, розчищення підліску, викоріненню сухих чагарників, зрізування тонких молодих стовбурів. Необхідно пам'ятати, що з використанням кущорізу пов'язані певні можливі ризики, починаючи з порізів до опіків і/або травм в результаті контакту з уламками і/або матеріалом, що відкидається.

При підрізуванні дерев важливо:

- Завжди використовувати відповідні засоби індивідуального захисту для очей, голови та ніг;
- Переконайтеся в тому, що глушник обладнаний термоізоляційним захисним кожухом і пристроєм автоматичної зупинки;
- Передбачити, щоб вихлопна труба не була направлена на оператора;
- Завжди перевіряти відмінний стан баку для запобігання витоку пального при використанні інструменту.

При використанні кущорізу обов'язковим є використання передбачених виробником засобів індивідуального захисту, особливо для очей. Важливо використовувати також підходящий одяг і гумові чоботи.

Збір фруктів

Під час робіт зі збору фруктів зазвичай використовується приставна драбина; необхідно:

- завжди перевіряти стан драбини перед використанням;
- завжди використовувати протиковзні взуття;
- щільно приставити драбину до гілки, якщо можливо, звернутися за допомогою іншого робітника, аби той притримав драбину внизу;
- намагатися не працювати в нестійких положеннях.

УВАГА

Всі машини з порожньою вагою понад 7,5 кг і всі кущорізи з пилковим полотном повинні бути обладнані системою переноски з двох наплічних ременів. Система переноски з двох наплічних ременів повинна бути обладнана механізмом швидкої розчіпки і стьобаною підкладкою на рівні стегон.

РИЗИК УРАЖЕННЯ ЕЛЕКТРИЧНИМ СТРУМОМ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

Використання електричної енергії може становити небезпеку для людей, тварин і предметів. На сільськогосподарському підприємстві специфіка навколишнього середовища може збільшити ступінь ризику, тобто експозицію небезпеці.

Особлива увага повинна приділятися електричному обладнанню будівель, призначених для утримання худоби (корівник з приміщенням для доїння, приміщення для свиней, овець і т.д.), а також приміщенням для зберігання фуражу і корму, де дуже високою є можливість виникнення пожежі і/або вибуху і ураження електричним струмом через наявність рідин і рідких мас, в тому числі й

під тиском, які можуть мати хімічно агресивну дію (дезінфектанти, кислоти, випорожнення тварин...).

Крім того, необхідно:

- Переконаватися в тому, що електричні дроти не перетинаються з проходом і місцем утримання тварин;
- Використовувати подовжувачі з гнучкими дротами з неопренової гуми;
- Уникати накопичення займистого пилу поблизу електрошкаф;
- Не проводити самостійно роботи з ремонту електричного обладнання під напругою.

Роботи з ремонту і/або обслуговування повинні завжди виконуватися спеціалізованим і кваліфікованим персоналом.

УВАГА

ХЛІВ

Хлів, приміщення для утримання домашніх тварин, насамперед великої рогатої худоби і коней, відповідно до місцевих норм, повинні виконуватися зі слизьким покриттям, таким чином, має місце постійний ризик підсковзування з наступними травмами. Необхідно обладнати підлоги і настили оребренням; використовувати протиковзне взуття; підтримувати підлогу чистою.

Електричне обладнання повинно бути обладнане пристроєм «заземлення» і пристроєм захисного відключення.

РОБОТИ З ДОМАШНЬОГО ГОСПОДАРСТВА

Кожен з нас впевнений, що найбільша вірогідність нещасного випадку пов'язана з виконанням певних робіт або при пересуванні на транспортному засобі. У більшості випадків, домашня обстановка асоціюється з безпечним місцем. Насправді, навіть вдома «ховаються» ризики, а інциденти, які трапилися вдома, можуть мати серйозні наслідки для здоров'я. Ступінь ризику насправді залежить від часу, проведеного в домашніх стінах, і характеру робіт, що виконуються.

Згідно з опитуванням, проведеним Італійським інститутом соціально-економічних досліджень Censis в 2009 році, встановлено, що 44,3% домашніх працівників заявили про те, що мали як мінімум один інцидент під час виконання робіт за останній рік; з цього числа 11,2% мали інциденти більше одного разу. Виходячи з даних за останні три роки, процент збільшиться до 61,2%, а враховуючи повний строк трудової діяльності, цей процент збільшується до 70,5%.

Найбільш поширеною причиною є виконання не лише помилкових дій, але й також дій, виконаних «на страх і ризик». Якщо фактор випадковості, в тому і погане самопочуття залишаються важливим фактором нещасних випадків вдома, дії, які виконуються щодня і вважаються безпечними, часто призводять до недооцінки всіх джерел ризиків, які існують в домашніх умовах.

Таким чином, необхідна постійна увага при здійсненні різних видів діяльності.

ПАДІННЯ І ЗАБОЇ

Конструктивні характеристики житла (сходи, підлога, меблі і т.д.) можуть стати причиною падінь і забоїв. Крім того, той факт, що роботи проводяться, головним чином, в чужій обстановці (більша частина домашніх робітників працюють по декілька годин в різних приміщеннях, і, швидше за все, виконуючи різні види робіт), сприяє зменшенню спокою і зниженню уваги, які є вкрай необхідними для безпеки робітника.

Для захисту від падінь:

- Використовувати стійкі опори для виконання робіт на висоті (миття скла, прибирання шаф і т.д.);
- Не залишати в безпосередній близькості біля вікон стільці або меблі, по яких можуть видертися діти;
- Намагатися не натирати підлогу великою кількістю воску і використовувати віск з протиковзним ефектом;
- Слідкувати за тим, щоб не спіткнутися об килимок в домі, особливо якщо відсутня протиковзна сітка.

Постійна уважність дозволить дати адекватну оцінку джерелам ризику, наявним в домашніх умовах, навіть при виконанні безпечних дій.

Для захисту від забоїв:

- Слідкувати за тим, аби не залишати предмети розкиданими на підлозі;
- Бути обережними при виконанні робіт поблизу вікон, окремих колон або одвірків;
- Закривати ящики меблів після того, як Ви дістали необхідні Вам предмети.

УВАГА

Незважаючи на те, що падіння і підскоквання є найпоширенішим інцидентом, зовсім невелика кількість робітників зізнається в тому, що вживає відповідні захисні заходи (лише 25,8% використовують протиковзне взуття і лише 34,1% зізнаються в тому, що вдома є хто-небудь при підйомі сходами або виконанні небезпечних робіт); хоча неухважність є головним фактором ризику, лише дехто (32,1%) уникає виконання певних видів робіт, якщо відчувають сильну втому (Дослідження Censis 2009).

ОПІКИ І ПОРІЗИ

Деяка поведінка, як, наприклад, недотримання правил належного користування приладами й інструментами, може стати причиною опіків і порізів. Достатньо лише пригадати, що роботи на кухні посідають друге місце за частотою нещасних випадків в домашніх умовах, високий процент отримання травм серед нещасних випадків даного виду обумовлено використанням ножів.

Для попередження опіків:

- Каструлі необхідно ставити на конфорки ручкою всередину;
- Ретельно переконайтеся в тому, що включена духовка розташована на рівні підлоги, особливо з відкритими дверцятами;
- Якщо олія на сковорідці загориться, зберігати спокій і накрити покривалом сковорідку повністю. Ніколи не гасіть займання рослинної олії водою, оскільки це може спричинити опіки і послужити причиною поширення вогню на оточуючі предмети;
- Періодично необхідно перевіряти робочий стан запобіжного клапану скороварок; необхідно дотримуватися позначки максимального рівня і не використовувати занадто сильний вогонь для запобігання вибуху скороварки, з різким підйомом кришки і викидом окропу.

Для попередження порізів:

- перед використанням ножа необхідно переконайтеся в тому, що його ручка чиста і суха, аби запобігти вислизанню його з рук, після використання

не залишайте ніж біля робочої поверхні або інших поверхонь, з яких він може впасти. При роботі з ножем його кінець має бути розташований в напрямку зовнішньої частини і ніколи не розташовуватися в напрямку тіла або рук;

- необхідно бути уважним при митті ножів вручну: пінна вода може зменшити видимість і тим самим сприяти порізам. Після миття ножі необхідно встановити в спеціальній підставці або відділенні ящика;
- будьте обережними при використанні дрібних електроприладів з ножами (ножиці, міксери, консервні ножі і т.д.).

УВАГА

Категорично забороняється класти руки у змішувачі, м'ясорубки, кухонні комбайни і скибкорізки до того, як вони будуть знеструмлені і до того, як припиниться рух рухомих частин. В разі сумнів щодо коректного використання електроприладів, звертайтеся до інструкції з експлуатації.

Забороняється використовувати воду для гасіння рослинної олії, яка загорілася, оскільки може бути досягнутий протилежний ефект з ризиком отримання опіків і поширення вогню на оточуючі предмети.

РИЗИК УРАЖЕННЯ ЕЛЕКТРИЧНИМ СТРУМОМ

Людське тіло є хорошим провідником, через нього легко може пройти електричний струм. При контакті людського тіла з будь-яким елементом під напругою, через нього проходить електричний струм, який через ноги виходить в землю. За наявності вологи опір людського тіла знижується, і ризик ураження електричним струмом збільшується відповідно.

- При використанні праски забороняється наповнювати резервуар для води при включеній в розетку вилці і приладом під напругою, навіть при виключеному вимикачі, оскільки в даному випадку вода може потрапити на провід з відсутньою або пошкодженою ізоляцією, спровокував витік струму. Забороняється прасувати босоніж або з вологими руками, оскільки в разі пошкодження заізольованих частин (наприклад, шну-

ру праски), вологі руки і босі ноги будуть сприяти проходженню електричного струму через тіло;

- За можливості необхідно носити взуття з ізолюючою підшвою (з гуми), намагатися користуватися феном й іншими дрібними електроприладами сухими руками;
- Періодично перевіряти стан кабелю живлення електроприладів (праски, пилососа, натирача підлоги і т.д.). Після використання виключити прилад і вийняти вилку з розетки, намагаючись не тягнути за провід живлення;
- Не залишати електричні елементи під напругою в місцях доступу дітей;
- Слідкувати за тим, щоб електричні дроти під напругою не торкалися мокрої або вологої поверхні;

- Захищати лампи й електричні електроприлади від будь-яких джерел води. Також не рекомендується користуватися цими й іншими електроприладами (бритви, фени, міксери) поблизу води.

УВАГА

Необхідно інформувати роботодавця в разі виникнення будь-якої проблеми, яка стосується електрообладнання. Все електрообладнання, крім того, що воно встановлюється авторизованими компаніями, які сертифікують те, що «обладнання відповідає вимогам», повинно підтримуватися в робочому стані спеціальними фірмами. Усунення навіть незначної поломки має проводитися кваліфікованим персоналом.

24,7% робітників зізнаються в тому, що регулярно користуються електроприладами з мокрими руками або ногами; 44/1% здійснюють дрібний ремонт, не виймаючи вилки з розетки; 38,3% приступас до використання нових електроприладів, не ознайомившись з інструкцією, 10% виключас електроприлади, тягнучи за шнур живлення; 7,6% залишають праску включеною (дослідження Censis 2009).

НЕБЕЗПЕЧНІ РЕЧОВИНИ

Хімічні продукти, які ми повсякденно використовуємо в наших домах (продукти для чищення, медикаменти і т.д.), вимагають обережності й уважності при їх зберіганні і використанні. Етикетка і сертифікат безпеки, вкладений в упаковку, дають нам уявлення про речовини і, завдяки відповідним символам, про ризики, пов'язані з їхнім використанням. Виходячи з викладеного вище, рекомендується:

- не залишати розкиданими і без нагляду продукти, після використання завжди повертати їх на призначене місце зберігання, особливо якщо вдома є діти;
- ретельно дотримуватися інструкцій заводу-виробника стосовно доз і способу використання, уникати змішування різних продуктів, аби не спровокувати небажані і небезпечні для організму хімічні реакції;

Особливу увагу потрібно приділити утилізації хімічних продуктів, заборонена їх утилізація разом зі звичайним сміттям. Завжди контролювати строк придатності лікарських засобів і викидати їх після завершення даного строку в спеціальні контейнери, наявні, наприклад, в аптеках.

- переконайтеся в тому, що схожі речовини зберігаються разом (наприклад, займісті разом із займистими), аби не помилитися в їхньому виборі і подальшому використанні. Крім того, необхідно зберігати їх в їхній оригінальній упаковці, не переливати вміст в інші ємності;
- лікарські засоби також належать до небезпечних речовин і поводитися з ними необхідно з аналогічними застережними заходами.

УВАГА

Етикетка і сертифікат безпеки, вкладений в упаковку, дають нам уявлення про речовини, які використовуються, і про наслідки, пов'язані з їх неправильним використанням. На кожній етикетці або безпосередньо на упаковці є відповідні символи, які сигналізують про специфічну небезпеку продукту, наприклад, він має корозійні властивості, токсичний, займистий і т.д.

ГОРЮЧІ ГАЗИ

Горючими газами, які використовуються в побуті, є метан і рідкий пропан. Ці гази становлять потенційну небезпеку, яка багато в чому залежить від того, як ними користуються.

Для того щоб запалити конфорки за допомогою сірників, слід дотримуватися правильної послідовності дій:

- запалити сірник, піднести його до конфорки, відкрити газовий кран;
- якщо відсутні сучасні системи безпеки, які блокують подачу газу в разі, якщо вогонь згас, при використанні кухонної плити постійно контролювати, чи горить вогонь;
- періодично перевіряти, чи знаходиться гумовий шланг, який підключений до газового балона, далеко від джерел тепла, чи не занадто він зігнутий або передавлений і чи надійним є його кріплення до плити і балона. Періодично перевіряти цілісність металевої труби подачі метану, оскільки з часом вона може ламатися. В будь-якому разі ці шланги і труби кожні 4 роки повинні мінятися кваліфікованим персоналом, а на трубах з маркуванням IMQ-

Метан – позбавлений запаху, кольору і смаку газ. Тому, перш ніж подаватися в домашні газові мережі, він змішується з хімічною сполукою, яка надає йому характерний “запах газу”. Це робиться для того, щоб попередити про його наявність в приміщенні і зменшити його небезпечність.

UNI SIG вказано граничний рік їхнього використання (“замінити до...”).

Якщо відчувається запах газу:

- важливо не запалювати який-небудь вогонь і не маніпулювати з яким-небудь предметом, який може викликати іскри (електричні вимикачі, дверний дзвінок, телефон і т.д.);
- негайно відкрити двері й вікна для провітрювання приміщення, де відчувається наявність газу;
- якщо це можливо, закрити газовий кран, кран газового лічильника або кран газового балона;
- повернутися в приміщення або місце, де був витік газу, тільки тоді, коли більше не відчувається запах газу.

УВАГА

Повідомляти роботодавцю про будь-яку проблему в роботі газорозподільного обладнання. Що стосується повторного використання або ремонту обладнання або будь-якого втручання в обладнання, яке працює на горючому газі, необхідно звернутися до кваліфікованого персоналу.

ХІМІЧНІ РИЗИКИ

В хімічній галузі, згідно з даними Статистичного інституту ISTAT, в наявності широка гама продуктів: лікарські засоби, засоби для виробництва синтетичного волокна, миючі речовини, вибухові речовини, лаки, фарби і т.д.

Результатом активної дослідницької й інноваційної діяльності є зменшення кількості заяв про нещасні випадки в хімічній галузі, що спостерігається протягом ось вже декількох останніх років.

Ризики може передбачати вплив хімічних речовин в твердому, рідкому, газоподібному стані або у вигляді аерозолі. Ці речовини можуть викликати шкідливий вплив на людський організм при їх вдиханні, потрапінні всередину організму (ковтання) або в результаті тілесного контакту. Деякі ушкодження видно одразу, інші можуть проявитися навіть через багато років.

НЕЩАСНІ ВИПАДКИ В ЗАКРИТИХ ПРИМІЩЕННЯХ

Під закритим приміщенням розуміється замкнутий простір, який характеризується обмеженим доступом і несприятливою природною вентиляцією. Йдеться про сховища, склади, вигрібні ями або біологічні фільтри, приміщення або резервуари з доступом зверху, цистерни або очисні пристрої, де може статися серйозний нещасний випадок з огляду на наявність і використання небезпечних хімічних засобів.

Небезпеками, пов'язаними з цим типом робочого середовища, в основному, є:

- **ядуха (асфіксія):** через тривале перебування з недостатнім повітрообміном або через хімічні реакції, які ведуть до споживання кисню;
- **отруєння:** через вдихання або епідермальний контакт з токсичними речовинами;
- **пожежа або вибух:** через наявність хімічних речовин, які можуть викликати вибухову реакцію.

Перш ніж вдатися до яких-небудь дій, необхідно визначити всі заходи, які дозволили б працювати без заходу в замкнуті простори. Якщо все ж потрібно увійти, потрібно використовувати всі можливі ЗЗЗ, аби працювати в безпеці.

Використання передбачених ЗЗЗ і дотримання процедурних правил сприяє запобіганню можливим факторам ризику, пов'язаним з наявністю шкідливих речовин в закритих приміщеннях і таких, які погано провітрюються.

При роботі в закритих приміщеннях життєво важливо одягати відповідні і визначені ЗЗЗ (маски, рукавиці, окуляри, комбінезони, взуття і т.д.). Наприклад, для того щоб захиститися від дратівних газів, недостатньо одягти маску; швидше необхідно використовувати спеціальну маску, яка захищає від такої речовини.

Той, хто працює в замкнутому робочому середовищі, повинен бути навчений користуватися ЗЗЗ, заходам з надання першої допомоги і швидкого втручання для спасіння колег.

УВАГА

Доцільно нагадати про те, що, з метою охорони здоров'я робітників, які працюють в таких умовах, закон передбачає необхідність встановлення граничних значень дії хімічних речовин. Крім того, для правильної оцінки гігієнічних умов та умов навколишнього середовища прийнято керуватися граничними пороговими значеннями (Threshold Limit Values – TLV – гранично допустима концентрація забруднень в повітрі виробничого приміщення), хоча вони стосуються тільки максимальних допустимих концентрацій і тому мають вважатися лише рекомендаціями.

ЗАСОБИ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ І ПОПЕРЕДЖУВАЛЬНІ ЗНАКИ

Попереджувальні знаки містять інформацію або вказівки стосовно безпеки на робочому місці і можуть використовувати вивіски, колір, світловий або звуковий сигнал, голосове повідомлення або сигналізацію жестами. Всі знаки повинні відповідати вимогам Законодавчого Декрету 81/08.

ЗАСОБИ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ (ЗІЗ)

В якості засобу індивідуального захисту (ЗІЗ) Законодавчий Декрет 81/08 визначає «будь-яке спорядження для носіння і володіння робітником з метою захисту його від одного або більшої кількості ризиків, які передбачають загрозу для безпеки і здоров'я під час роботи, а також будь-яке доповнення або аксесуар, призначений для цієї мети».

Виходячи з ризиків, є ЗІЗ для: захисту голови; захисту органів дихання; захисту очей; захисту органів слуху; захисту верхніх кінцівок і нижніх кінцівок; захисту тулубу; перешкоджання падінням.

На основі видів діяльності, ЗІЗ поділяються на:

- ЗІЗ першої категорії: мають просту конструкцію і допомагають захистити робітника від ризику незначних фізичних травм. Наприклад, ЗІЗ першої категорії є ті, які захищають робітника від звичайних атмосферних явищ при виконанні ним професійної діяльності або від шкідливого впливу сонячних променів;
- ЗІЗ другої категорії: пристрої, які захищають від значних ризиків, спроектовані для захисту переважно очей, рук, долонь й обличчя. Повинні бути сертифіковані авторизованою контролюючою організацією;
- ЗІЗ третьої категорії: мають складну конструкцію і захищають робітника від ризиків смерті або серйозних і постійних ушкоджень. Наприклад, до цієї категорії належать ЗІЗ, які запобігають падінню з висоти або ті, які можуть бути використані як ізолятори для високої електричної напруги.

З огляду на часте використання, а також з метою запобігання виникненню проблем для робітника, роботодавець повинен замінити ЗІЗ за перших же ознак їх зношення.

Для того, щоб використовувати ЗІЗ цієї категорії, необхідно пройти навчальні курси з їхнього використання.

Аби бути випущеними на ринок, ЗІЗ повинні відповідати певним вимогам безпеки і, таким чином, мати помітку “відповідає вимогам”, без якої їх не можна ні продавати, ані використовувати.

УВАГА

Кожний ЗІЗ повинен комплектуватися власною інструкцією з експлуатації й обслуговування, в якій описується його правильне використання стосовно типології ризиків, для якої він призначається, і заходи з обслуговування, які необхідно вживати для підтримання високого рівня захисту і строку служби ЗІЗ. Важливо, аби робітник правильно зберігав ЗІЗ і повідомляв роботодавцю про будь-який дефект або невідповідність в кожному окремому пристрої.

ФОРМИ, КОЛІР І ЗНАЧЕННЯ ЗНАКІВ

Попереджувальні знаки розрізняються кольором, малюнком, формою і розміром. Кожному з них відповідає певний клас попереджень і відстань від місця сигналізації, на якому вони повинні знаходитися, згідно з додатком 1 до Законодавчого Декрету 493/96. Нижче наведені деякі з сигналів, які найчастіше використовуються на робочих місцях і не тільки.

Заборонні знаки: кругла форма; чорна піктограма на внутрішньому фоні, перекреслена нахиленою смугою червоного кольору під кутом 45° зліва зверху направо вниз; червоного кольору (червоний колір повинен покривати як мінімум 35% поверхні знаку)

Зобов'язуючі знаки: кругла форма; біла піктограма на синьому фоні (синій колір повинен покривати як мінімум 50% поверхні знаку)

Попереджувальні знаки: трикутна форма; чорна піктограма на жовтому фоні; чорна окантовка (жовтий колір повинен покривати як мінімум 50% поверхні знаку)

Евакуаційні знаки: квадратна або прямокутна форма; біла піктограма на зеленому фоні (зелений колір повинен покривати як мінімум 50% поверхні знаку)

Знаки пожежної безпеки: квадратна або прямокутна форма; біла піктограма на червоному фоні (червоний колір повинен покривати як мінімум 50% поверхні знаку)

ЗАБОРОННІ ЗНАКИ

Заборонено
курути

Заборонено
використовувати
відкрите полум'я

Непридатна для
пиття вода

Заборонений рух
виробничого транспорту

Заборонений рух
пішоходів

Заборонено
гасити водою

Не торкатися

Заборонено вхід
стороннім особам

ЗОБОВ'ЯЗУЮЧІ ЗНАКИ

Працювати в
захисних окулярах

Працювати в касці

Працювати із
застосуванням
засобів захисту
органів слуху

Працювати із
застосуванням
засобів захисту
органів дихання

Працювати із
застосуванням засобів
попередження падіння

Працювати в
захисному взутті

Працювати
в захисних
рукавицях

Працювати в
захисній одязі

Працювати із
застосуванням
засобів захисту
обличчя

Прохід тільки для
пішоходів

ПОПЕРЕДЖУВАЛЬНІ ЗНАКИ

Легкозаймисті матеріали

Вибухові матеріали

Отруйні речовини

Корозійні речовини

Низька температура

Підвішені вантажі

Виробничий транспорт

Електрична напруга

Інші небезпеки

Шкідливі або подразнюючі речовини

Радіоактивні матеріали

Лазерне випромінювання

Окисники

Неіонізуюче випромінювання

Біологічна небезпека

Сильне магнітне поле

Небезпека спотикання

Небезпека падіння

РЯТУВАЛЬНІ ЗНАКИ

Шляхи евакуації – Маршрут – Аварійні виходи

Перша допомога

Телефон для виклику рятувальників і першої допомоги

Ноші

Аварійний душ

Промивка очей

ЗНАКИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ

Телефон для оповіщення про пожежу

Пожежний кран-комплект

Пожежна драбина

Вогнегасник

Напрямок руху

НЕЩАСНІ ВИПАДКИ І ПРОФЕСІЙНІ ЗАХВОРЮВАННЯ: КЕРІВНИЦТВО ДО ДІЇ

Дії робітника в разі нещасного випадку на роботі:

- негайно сповістити роботодавця;
- в разі професійного захворювання: сповістити роботодавця протягом 15 днів.

Дії роботодавця:

- отримавши повідомлення про інцидент, протягом 2 днів в разі нещасного випадку і протягом 5 днів в разі професійного захворювання надіслати до Національного інституту страхування від нещасних випадків на виробництві INAIF повідомлення про нещасний випадок або професійне захворювання, заповнивши спеціальні форми, надані Інститутом INAIF;
- якщо йдеться про нещасний випадок з летальним наслідком або нещасний випадок, який загрожує летальним наслідком, повідомлення необхідно направити телеграмою протягом 24 годин з моменту, коли стався інцидент.

Дії Інституту INAIF зі страхування регулюються нормами Зведеного Тексту положень щодо обов'язкового страхування від нещасних випадків і професійних захворювань (З.Т. №. 1124/65), Законодавчого Декрету № 38/2000, а також спеціальними положеннями (домашні робітники, домогосподарки, лікарі-рентгенологи тощо).

У Зведеному Тексті і в Законодавчому Декреті № 38/2000 визначені суб'єкти, які повинні бути застраховані, і нещасні випадки та професійні захворювання, які визнаються їхньою причиною.

Інститут INAIF захищає також робітників, нещасний випадок з якими стався під час добирання до або з місця роботи.

Від нещасних випадків на роботі і професійних захворювань (незалежно від сфери і галузі, в якій вони працюють) застраховані ті особи, які працюють під керівництвом фізичних або юридичних осіб, приватних або державних установ.

Здоров'я і безпека на роботі є основоположним правом: роботодавці і робітники несуть спільну відповідальність за здоров'я і безпеку на робочих місцях.

АКУСТИЧНИЙ І СВІТЛОВИЙ СИГНАЛ Акустичний сигнал і звуковий сигнал спеціального пристрою без застосування людського голосу. Світловий сигнал – результат дії пристрою з прозорого матеріалу, освітленого зсередини або ззаду таким чином, аби сам пристрій світився.

ВЕРБАЛЬНА КОМУНІКАЦІЯ І КОМУНІКАЦІЯ ЖЕСТАМИ Вербальною комунікацією є будь-яке повідомлення із застосуванням людського голосу. Сигналізацією жестами є сукупність умовних рухів рук і кистей для керування діями робітників, які здійснюють ризиковані або небезпечні маневри.

ГРАНИЧНЕ ПОРОГОВЕ ЗНАЧЕННЯ (Threshold Limit Values - TLV) Концентрація речовини в повітрі, нижче якої, як вважається, більшість робітників можуть щоденно працювати без негативних наслідків для здоров'я. TLV можуть виражатися в промілі (кількість частин на мільйон) або в мг/м³.

ДОМАШНІЙ ІНЦИДЕНТ Згідно з визначенням Статистичного інституту ISTAT, нещасним випадком домашнього типу є інцидент, який має певні характеристики, передбачає тимчасове або остаточне порушення стану здоров'я особи по причині поранень різного типу, відбувається незалежно від бажання людини, відбувається в місці проживання, під яким мається на увазі сукупність власне самого житла і можливих зовнішніх просторів (балкони, сад, гараж, підвал, сходи тощо).

ЗАСІБ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ (ЗІЗ) Будь-яке спорядження для оцінки і володіння робітником з метою захисту його від одного або більшої кількості ризиків, які передбачають загрозу для безпеки і здоров'я під час роботи.

ЗНАК Сигнал різної геометричної форми, різного кольору, або символ, який надає певну вказівку і видимість якого належним і достатнім чином забезпечена.

КОМПЕТЕНТНИЙ ЛІКАР Медичний працівник, який спеціалізується на гігієні праці, який співпрацює з роботодавцем і службою попередження і захисту для правильної організації підприємства.

НЕБЕЗПЕКА Властивість певного фактору або агента спричиняти шкоду.

ОЦІНКА РИЗИКІВ Глобальна і задокументована оцінка всіх можливих ризиків для робітника на робочому місці. Спрямована на розробку адекватних заходів з покращення умов здоров'я і безпеки робітника.

ПОПЕРЕДЖЕННЯ Комплекс положень або розпоряджень, спрямованих на уникнення або зменшення професійних ризиків для здоров'я населення і цілісності навколишнього середовища.

ПРЕДСТАВНИК РОБІТНИКІВ З ОХОРОНИ ПРАЦІ (ПРОП) Найманий робітник підприємства, обраний або призначений для представлення інтересів робітників в усіх питаннях, які стосуються здоров'я і безпеки під час роботи.

РИЗИК Можливість досягнення потенціального рівня шкоди в робочих умовах або експозиції певному фактору або агенту, або ж їхній комбінації.

РОБІТНИК Особа, яка, незалежно від типології договірних відносин, здійснює трудову діяльність, з державним або приватним роботодавцем, з заробітною платою або без неї, в тому числі навіть в рамках здобування ремесла, навичок або професії.

РОБОТОДАВЕЦЬ Суб'єкт, який управляє робочими відносинами з робітником. Загалом, визначається як той, хто несе відповідальність за організацію, в якій робітник виконує свою роботу, або той, хто має повноваження приймати рішення (в тому числі, стосовно витрат) в цій же організації.

РОБОЧЕ МІСЦЕ Будь-яке місце, призначене для організації робочих місць, розташоване всередині підприємства або виробничої одиниці, або будь-яке інше місце, яке належить підприємству і є доступним для робітника в рамках виконання ним його роботи.

СЛУЖБА ПОПЕРЕДЖЕННЯ І ЗАХИСТУ (СПЗ) Сукупність осіб, систем і зовнішніх або внутрішніх засобів підприємства, спрямованих на попередження і захист від професійних ризиків всередині підприємства.

ТИМЧАСОВІ КОНСТРУКЦІЇ Під тимчасовою конструкцією мається на увазі в будівництві тимчасово діюча конструкція або споруда, яка не увійде до складу кінцевої конструкції. Тимчасовими конструкціями є ті, які призначені для забезпечення колективної безпеки робітників на будівельних майданчиках.

ХІМІЧНИЙ АГЕНТ Будь-який хімічний елемент або хімічна сполука, який самостійно або в поєднанні з іншими присутній в природі або отриманий штучним шляхом.

ШКОДА Будь-яке пошкодження, тимчасове або постійне, людського організму, його частин або функцій.

НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Законодавчий Декрет 81/08; Декрет 37 від 22/01/2008; Законодавчий Декрет 626/1994; Законодавчий Декрет 21/2008; Закон 247/2007;

Законодавчий Декрет 257/2006; Законодавчий Декрет 66/2000: на виконання директив 97/42/ЄС і 1999/38/ЄС в сфері захисту працівників від ризиків, які передбачає вплив канцерогенних речовин під час роботи;

Законодавчий Декрет 25/2002: на виконання директиви 98/24/ЄС щодо захисту здоров'я робітників від ризиків з боку хімічних агентів під час роботи;

Декрет міністра від 26 лютого 2004 року: визначення переліку індикативних граничних порогових значень професійної роботи з хімічними агентами.

Під керівництвом:

***Відділу пожежної безпеки, громадської служби спасіння та цивільної оборони
Офіс кабінету керівника Відділу - відділ зовнішніх зв'язків***

Надруковано в Римі видавництвом Rodorigo Editore – травень 2012

За підтримки:

ЄВРОПЕЙСЬКОГО
СОЮЗУ

ВІДДІЛ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ,
ГРОМАДСЬКОЇ СЛУЖБИ ПОРЯТКУНКУ І
ГРОМАДЯНСЬКОЇ ОБОРОНИ

МІНІСТЕРСТВО
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Європейський Фонд Інтеграції громадян третього світу

Невеличке керівництво у допомогу
робітникам задля гарантії
безпечних умов праці

БЕЗПЕКА
під час роботи!

